

20. februar 2025 kl. 05.00

Von der Leyen vil lempe EU's gældsregler for at give plads til forsvarsinvesteringer. Økonomiministeren advarer mod at åbne en ladeport

EU's finanspolitiske spændetrøje skal løsnes, så landene kan ruste sig til krig uden at komme i karambolage med de europæiske gældsregler, varslers EU-Kommissionen. Regeringen maner til forsigtighed.

Økonomiminister Stephanie Lose (V) mødtes tirsdag i Bruxelles med sine EU-kolleger. Her kunne EU-Kommissionen endnu ikke løfte sløret for, hvordan gældsreglerne skal lempes for at give mere plads til forsvarsinvesteringer. Foto: Rådet for Den Europæiske Union

Rikke Albrechtsen EU-redaktør

BRUXELLES: Regeringen er helt med på, at Europa skal ruste sig til krig, og forsvarsinvesteringerne skal op.

Men derfor skal EU-Kommissionen alligevel træde forsigtigt, hvis der skal løsnes på EU's stramme krav til

de europæiske landes offentlige finanser for at give plads til nye udgifter.

Sådan lyder opfordringen fra økonomiminister Stephanie Lose (V), efter EU-kommissionsformand Ursula von der Leyen i sidste uge annoncerede, at hun har i sinde at aktivere undtagelsesklausuler i EU's stramme krav til de europæiske landes offentlige finanser, så også gældsplagede lande kan opruste.

Det kan påvirke gælds niveauerne. Det må man gå ind i med åbne øjne og sige, at det er konsekvensen.

Stephanie Lose

Økonomiminister (V)

I et økonomisk skrantende Europa kæmper lande som Frankrig, Italien og Belgien med enorme underskud. I alt er otte EU-lande lige nu i søgelyset for at bryde EU's gældsregler.

”De europæiske økonomier er jo ikke som et samlet hele i en situation, hvor det her er den nemmeste opgave at håndtere. Så det med at gå ud og potentielt stifte mere gæld er ikke noget, man skal tage på med lethed. Tværtimod,” siger økonomiministeren:

”Derfor er jeg optaget at, at når vi nu står i denne alvorlige situation, hvad er så det rigtige og bedste værktøj til at håndtere det? Hvor vi kan kombinere behovet for at løse opgaven med, at vi ikke fraviger ønsket om at skabe forudsætninger for nogle sundere økonomier.”

Hanerne skal ikke bare åbnes

Det var under en stor sikkerhedskonference i München i sidste uge, at kommissionsformanden lod forstå, at der skal files på kravene om uforholdsmæssigt store underskud. Som udgangspunkt dikterer reglerne maksimalt tre procents underskud på statsbudgetterne

og en offentlig gæld, der ikke overstiger 60 procent af bruttonationalproduktet.

”Jeg kan annoncere, at jeg vil foreslå at aktivere undtagelsesklausulen for forsvarsinvesteringer,” sagde von der Leyen.

”Det vil tillade medlemslandene at forhøje deres forsvarsudgifter betydeligt. Vi vil selvfølgelig gøre det på en kontrolleret måde og med betingelser,” tilføjede hun.

Kommissionsformanden præciserede dog ikke, om hun talte om den nationale undtagelsesklausul i reglerne, som kan bruges, når uforudsete omstændigheder rammer et medlemsland, eller den generelle undtagelsesmekanisme, som sætter gældsreglerne ud af kraft for hele Unionen.

Sidstnævnte blev aktiveret i 2020 under coronaepidemien, hvor landene fik lov til uhindret at lade pengene fosse ud af statskasserne for at holde deres samfund åbne. Suspensionen af reglerne fortsatte helt frem til 2023 for at hjælpe landene med at håndtere det økonomiske udfald af Ruslands invasion af Ukraine.

I den periode voksede gældsbyrden betydeligt i en række lande.

Derfor er Stephanie Lose også imod at bruge den nu.

”Den generelle klausul er ikke det værktøj, som passer bedst til den opgave, som vi står overfor,” understreger hun.

Forsvar og sikkerhed er førsteprioritet

Samtidig pointerer økonomiministeren, at EU-landene i deres seneste reform af de fælles økonomiske spilleregler har givet mulighed for, at EU-Kommissionen kan tage højde for nødvendige investeringer i for eksempel forsvar, når den vurderer holdbarheden i de

detaljerede budget- og reformplaner, som landene indleverer til Bruxelles.

Det kan også ske uden at hive i den nødbremse, som undtagelsesklausulerne udgør, påpeger hun.

”Der er rent faktisk noget at arbejde med, der gør det muligt at løse opgaven uden at kaste alt det, vi har lavet, overbord,” siger ministeren, der mener, at fokus bør holdes stramt på sikkerhedsudfordringerne:

”Hvis vi giver noget mere fleksibilitet, er det vigtigt, at vi sikrer os, at det også er penge, der bliver brugt på forsvar, og at det ikke åbner en ladeport til, at man kan alt muligt andet.”

Derfor venter hun nu på at se den endelige udformning af Kommissionens forslag. Det forventes at komme i næste måned, hvor EU's nye forsvarskommissær, Andrius Kubilius, også leverer et udspil til, hvordan der ellers kan findes flere penge til forsvarsinvesteringer.

Økonomiministeren er dog fuldt forstående overfor, at mange EU-lande på den korte bane skal have mulighed for at låne penge til at finansiere de store forsvarsinvesteringer, der skal bruges på at sikre Europa.

”Vi er nødt til at sige, at de udfordringer, vi står med i forhold til at løfte vores evne til at tage vare på eget forsvar og sikkerhed, er nødt til at have førsteprioritet,” siger Stephanie Lose.

”Det kan påvirke gælds niveauerne. Det må man gå ind i med åbne øjne og sige, at det er konsekvensen. Men det er vigtigt, at de processer kører nedenunder, som vi har sat i gang med de finanspolitiske regler.”

Rikke Albrechtsen
EU-redaktør

✉ rikke@altinget.dk

NYESTE JOB

Trafikstyrelsen søger
vicedirektør til
Luftfartsområdet

 Hovedstaden 16. marts

NYHEDSOVERBLIK

Notat sår tvivl om CO2-afgift på fiskeri – dele af afgiften kan være i strid med EU's energibeskatning

EU-direktiv fritager udenlandske fiskere for dansk CO2-afgift, men regeringen opkræver den alligevel og henviser til en mulighed for at fravige reglerne. Et af landets førende revisionshuse afviser i et juridisk notat til Skattestyrelsen, at der overhovedet er en kattelom. Også professor i EU- og miljøret, Peter Pagh,...

Dorte Ipsen Boddum

Bødskov skal stå skoleret efter ny klimamelding: "Det sidste, virksomheder har brug for, er slinger i valsen"

Konservative og Liberal Alliance mener ikke, at regeringen går langt nok ved at ville lempe på EU's bæredygtighedskrav. SF og Enhedslisten mener derimod, at regeringen har foretaget et kursskifte, der deregulerer de grønne ambitioner. Nu hives ministeren i samråd.

Frida Flinch

Merz vil være Europas nye store mand. Her er fire grunde til, at det bliver svært

Rikke Albrechtsen

Ngo'er ser negative følger af særlov efter tre års krig. "Man spiller flygtningegrupper ud mod hinanden"

Gitte Skotby-Young Ballenstedt

Tyskland skrider til højre, men den nye kansler må se til venstre for at sætte gang i Europa

Analyse Thomas Lauritzen

Overblik: Så mange penge har Danmark brugt på Ukraine siden krigens start

Laura Bejder Jensen og Kasper Valentin Poulsen

Magtskifte i Tyskland: Højrefløj stormer frem – og Scholz smides på porten

Peter Ingemann Nielsen

Det sker i EU: Stor pakke skal fremtidssikre Europas udfordrede industri

Peter Ingemann Nielsen

Vis mere

A **MINISTERSVAR**

VIS ALLE

Udvalget spørger:

Hvordan harmonerer regeringens planer om at slække på EU's bæredygtighedskrav til danske virksomheder med Danmarks rolle som grønt foregangsland?

Jacob Jensen svarer:

Vil ministeren arbejde for, at dyrevelfærd indføres som et kardinalpunkt i samtlige internationale handelsaftaler?

Peter Kofod spørger:

Er ministeren enig i, at det er den EU-bestemte udbudsform for offentlige anlægsprojekter, der er skyld i de årevis lange forsinkelser på landets supersygehuse?

Kristian Bøgsted spørger:

Vil ministeren redegøre for, hvor det juridiske og økonomiske ansvar ville ligge, hvis en ulv skulle angribe et menneske?

Jacob Jensen svarer:

Kan drikkevarer med op til 0,5 procent alkoholindhold markedsføres som alkoholfri?

MEST LÆSTE EU

- 1. Da Tysklands måske kommende kansler mistede besindelsen, afslørede han en holdning, som kan vise sig vigtig for Europa**
- 2. Han har temperament, han er uforudsigelig. Her er den snart 70-årige tysker, der står til at vinde magten**
- 3. 19-årige ukrainske Elizabeth flygtede fra byen, hvor ligene flød i gaderne: "Jeg er vred. Vred på alt"**
- 4. Overblik: Så mange penge har Danmark brugt på Ukraine siden krigens start**
- 5. Lars Olsen: En rejse i vores naboland viste mig, at ikke alle tyskere har det svært med deres historie**

JOB

VIS ALLE

Trafikstyrelsen søger vicedirektør til...

Trafikstyrelsen Hovedstaden